

Spis treści

Od autora	7
Podziękowania	11
Rozdział I	
DEFINIOWANIE EUROPY	15
Etymologia, znaczenie i zasięg nazwy Europa	17
Języki Europy	24
Czy geografia rządzi historią i kulturą?	33
Nie tylko geografia	39
Europejski charakter pojęć „kultura” i „cywilizacja”	41
Definicja kultury w ujęciu uniwersalistycznym i pluralistycznym	47
Kultura wobec cywilizacji	51
Krótką historia... historiografii kultury europejskiej	55
Rozdział II	
PRZEDHISTORYCZNE KULTURY EUROPY	62
Pierwszy Europejczyk: grekopitek, neandertalczyk czy <i>homo sapiens</i> z Afryki? ..	62
Architektury epoki kamiennej	89
Czarnomorskie początki cywilizacji europejskiej?	99
Epoka brązu	101
Rozdział III	
BLISKOWSCHODNIE IMPULSY	109
Kolebka cywilizacji – Mezopotamia	109
Aegypto	128
Fenicja	143
Motywy bliskowschodnie w tradycji biblijnej i europejskiej	149
Rozdział IV	
WIELKOŚĆ GRECJI – ‘E MEGALOSUNE TES HELLADOS	159
Epoka protohelleńska	159
Od „wieków ciemnych” do epoki demokracji	176
Wojny perskie i kształtowanie świadomości Hellenów	214
Prawa i prawodawcy Hellady	220
Niewolnictwo jako element greckiego porządku społecznego i ekonomii	222
System monetarny świata greckiego	225
Dziedzictwo języka i piśmiennictwa Hellenów	227
Dramat	239
Ojcowie filozofii europejskiej	255
Twórcy historiografii	270

Rozwój rzeźby	272
Malarstwo Hellady	275
Etapy rozwojowe architektury greckiej	281
Muzyka antycznej Grecji	292
Podróże, sztuka żeglowania i początki geografii	295
Nauki ścisłe i technika	299
Medycyna i higiena	303
Życie codzienne Greków	306
Dziedzictwo Aleksandra Wielkiego	325
Epoka hellenistyczna	330
Ocena cywilizacji helleńskiej	350
Rozdział V	
CYWILIZACJA RZYMSKA	353
Dziedzictwo ludu Rasenna	353
Cywilizacyjne fundamenty imperium, religia, literatura, filozofia	364
Sztuka i architektura Rzymu	399
<i>Panem et circenses</i>	421
Muzyka	432
Wychowanie i edukacja	433
Obyczaje i życie codzienne Rzymian	437
Odzież	449
Ciemne strony imperium	452
<i>Ius Romanae</i>	453
<i>Exercitus Romanus</i>	457
Starożytna turystyka i podróże	463
Myślistwo	463
Higiena i medycyna	464
Pieniądz rzymski jako nośnik ideologii cesarskiej	466
Początki chrześcijaństwa	467
Teorie upadku imperium	475
Rozdział VI	
ZDEPTANE I UPOKORZONE KULTURY ANTYCZNE	480
<i>Carthago delenda est</i>	480
Upadek celtyckiego imperium kulturowego	486
Starożytny Izrael	509
Trakowie	522
Skróty stosowane w przypisach	530
Bibliografia	532
Indeks nazwisk	542
Źródła ilustracji	563